

Locuint'a Redactorului:

Cancelaria Redactiunii :

e in

Strat'a Morarilor Nr. 13.

Jurnalul nefrancate nu se vor

primi decât numai de la coresponden-

ții regulari ai „Federatiunii”

Articlii trămași și nepublicați se

vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu și economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a și Dominec'a.

Revista diurnalistica.

Diariul „Correspondenz” din Prag'a publica numerul său de la 14 curinte unu articol intitulat: „Una nota amenintiatoria a Austriei.” Estragemu d'in acestu articol, ce se occupă de situația Austro-Magiariei și a României, următoarele pasagie:

„Au fostu forte multi, cari de unu tempu în aceea traiau in placu'ta credintia, că „cestiunea magiara” este decisa pentru totu-de-un'a. Tacemu de pre „afacerile interne” a le Ungariei, inse suntemu îliti totu odata a constată, că — iertare pentru expresiune — „cestiunea magiara” e forte strinsu legata de cestiunea romana, pusa deja in miscare, și a olalta cu acésta de cestiunea intregă a Oriintelui. Magiari aru fi potutu evită acésta impreguiare, inse nu au voitu.

„In Transilvania calumniele si denunciatu'le contr'a Romaniei au devenit sistematice, pana canlu acéste d'in urma nu a mai potutu suferi glum'a. Romanii inca n'au remasă detori Magiarilor.

„Unu punctu, unu micu punctu negru, trebuia bata in ochii celor ce cugeta seriosu. In Bucuresci domnesce unu principe prussianu, care este in legătură cea mai strinsa cu contele Bismarck, a le carui suaturi i sunt chiaru asiè de pretiose ca-si cuvinteleoline de focu a le romanului Palmerston, Brateanu. In totu de o data locuescu in Pest'a inca si omeniari, firesce numai d'in recunoștința si bunetatea noastre, sunt mai gal'a a suferi ori-ce, decât a casiu'vr'o neplacere dlui Bismarck. Deci, candu doi meni sunt amici ai unui-alu treile-a, este forte rău, ca acesti-a s'fia inimici intre sine.

„In totu casulu este evidentu, că intre Romani si Magiari sunt destulu de multe puncte de certa. Inse Magiari si Romanii s'au certatu deja câte odata, si devenit mai tardiua rău-si amicu' cei mai buni. C'est'a o potu constata atât domnii Cretulescu si Brateanu, cătu si dnii Türr si Andrassy, tacundu de pre alti domni de una pusetiune inalta.

„D'al mintrea, nu se poate pricepe, cum Ungari'a, in pusetiunea sa, si-a alesu unu momentu atât de minosu, pentru a se mestecă in cestiunea Oriintelui.

„Se pare, că nu este vorba despre politic'a Romaniei nece despre a Ungariei, ci numai despre compromiterea Austriei in Orientu; că-ci cine poate s'ea tote cugetele lui Bismarck, care chiaru asiè este originalu in ideele sale, ca-si contrarii s'ei atunci, andu au a fi suprinsi.

„Cătu e de frumosu ca, fiindu micu s'faci politica mare si, fiindu asecuratu contr'a perderei, s'astigiu cu tota usiorint'a in vre-unu jocu.

„Acelu-a, care a cetitu in tempulu mai de aproape foiele oficiose prusesci si pre langa acésta au obserbatu manevrele Magiarilor, trebue s'ea se mire, cum tote aceste sunt in cea mai perfecta armonia.

„Teografulu ne incunoscintieza acumă, că reprezentantele de la Bucuresci alu imperiului austriacu, care nu este magiaru, de-si Magiari aru fi voioiu a avea in loculu lui pre Perczel junior, a imbrănatu guvernului Romaniei d'in cau'a inarmarei ma nota amenintatoria. Una nota amenintatoria in partea Austriei pe insul'a Balcanului „in acestu timp”, ast'a are ce-va insemetate. Bucuri'a, ce are a produce acésta procedura, nu va fi mai putina in Peșta decât la Berlinu Marturisindu sinceru, ni este cu reu a crede in cuprinsul acestui telegramu. Ar trebui, ca in Vien'a nimeu s'nu ceteasca nece decât foile prussiane si s'nu scia acc'a ce Unguriloru li-ar'ce o bueuria mare, ca s'ea potemu crede că cabinetul de Vien'a a procesu asiè de usioru la una meara, care ar' dà inimicului panditoriu nisice avantajele atât de mari! Una nota amenintatoria către romanii d'in partea Austriei atunci, candu confeint'a petrece in Parisu, si Port'a este dojenita penultimatulu ei! Nu, una suprindere atât de plăcuta nu dorim totu-si contelui Bismarck, fire-ar' elu si cătu de dragalasiu. In casu inse, candu acésta tota ar' fi faptica si nu s'ar' mai potè revoca, ne marimiu a insemnă esistint'a acelei-a.

Diurnalul „Zkft” publica urmator'a corespondinta d'in Timisior'a, ddtu 14 l. c.: „Cea mai mare parte a garnisonei de aici a primi-

tu ordinulu a porni in Transilvania. Misearea care se respandesc in România, agitatia unea lui Brateanu contr'a Turcilor si pentru Grecia au bagatu, precum se vede, mare spaima in guvernul ungurescu, cu atât'a mai virtosu că-ci elu scie pre bine, că Romanii supusi coronei unguresci n'au neci o causa de a fi prea multe miti cu pusetiunea loru. Deci concentrarea de trupe mai mari in Transilvania n'are a se luă numai in intielesulu unci actiuni eventuali contr'a Romaniei, ci are a se considera ca indreptata chiaru si contr'a poporatiunei romane d'in Transilvania. Pre aici lumea este forte neleniscita si prevede evineminte resboiose. Ce s'atinge de Romanii d'in Transilvania, apoi in privit'a loru este de priosu ori ce prevedere militare, ei sunt austriaci buni si de buna sama nu-si ducu gravaminele la — Bucuresci.”

Blasiu, 14 ian. 1869.

Conversare, cumu se templa in Alb'a inf. si pre aici in Transilvani'a.

— Ce mai faceti, parinte? Rescola-se poporulu, vinu Muscanii?

— O domnule, nece vorba s'ea viseze omenii nostri de revolutiune. Si apoi cu Muscanii ce s'ea avemenoi, pentru Ddieu?

— Fă-mi-te că nu scii, ce scie tota lumea! Dece Romanii acumu au facutu legatura cu Muscanii, si vreau s'ea scole s'ea cuprindia Transilvania si Tier'a unguresca pana la Tis'a. Nu ai vediutu Dta in gazete, că cei d'in Tier'a romanesca-su intrarmati pana in dinti si tiarulu Muscaniloru totu le mai tramete arme si munitiune? Nu ai cetitu, că la Miercuri'a eră pre aci s'ea scole Romanii s'ea ucigia pre toti Ungurii si Sasii.

— Acele-su scorniture domnule. Romanii de la Miercuri'a nu au voitu s'ea ucigia pre nime, d'in contra ei traiescu forte biue cu neromanii de a colo. Si apoi Dta trebue s'ea scii, că in scaunulu Miercuriei Unguri nu se afla de locu; er cu Sasii asià traiescu Romanii de a colo, pre cumu traimus noi pre aici cu Dvostra.

— Ei parinte, noi scim, că Muscanii se gata s'ea ne coplestiesca tier'a.

— Deca o sciti domnule, atunci ministeriulu s'ea dè arme poporului, la Romani, la Unguri si la Sasi. Apoi las', s'ea vina Muscanii, s'ea i vedemu, cumu voru intră in tier'a nostra.

— No că numai ace'a i-ar' mai trebui ministeriulu ungurescu s'ea dè arme la romani si la cele alalte popore; că atunci nu i-ar' mai trebui alti Muscani.

Invetiatura pentru noi: Ungurii sunt deplinu convinsi, că nemagiarii au causa drepta de a fi nemultiamiti si in fapta si sunt forte nemultiamiti.

Invetiatura pentru cei de la potere: s'ea lucru cu sinceritate spre delaturarea nemultiamirei generale, deca vreau se nu mai porte frica nece de Muscani, nece de alti dusmani aievea séu neluciti. Ce cugeti domnule Red., lipi-se-va inventiatur'a acésta inainte de or'a a doue-spre-diecea?

Sabiu, 12 ian. 1869.

Adunarea Scaunale d'in 9. a. I. c. 1869.

Pana acumă nu a pasit in publicu, nice o scire séu forte pucine despre tenu'a Romaniloru Ardeleani fatia cu nouele alegeri pentru diet'a pestana. O privire seriosa preste starea Transilvaniei de asta-dia va si potutu inse da o deslucire nu numai Romaniloru ci si strainiloru despre spiritul ce domnesce si va domnii in Transilvania. Legea batjocurita a naționalitatiloru si ceea a Uniunei au atinsu adunecu anim'a poporului romanu, si elu nu va voi ca prin alegeri noue s'ea sanctiuneze pecatele straine aduse asupra capului său. Eca ici in urmatorile lupt'a inceputa era pre terenulu constitutiunalu pentru drepturile Transilvaniei. Bravii Romani d'in scaunulu Sabiu'ui arecata in adunarea scaunale d'in 9. a. I. că Romanii sunt demui de o sorte mai buna de cum cugeta domnii d'in Pest'a. Sperâmu că toti Romanii d'in tote partile Ardelului voru cunoscere misiunea sa fatia cu drăpturile sale in situatiunea de fatia. Aici lasâmu s'ea urmeze desbaterile d'in siedint'a scaunale d'in Sibiu.

Presedintele face s'ea se ceteasca harti'a ministre-

Pretiul de Preumeratii: Pre trei lune 3 fl. v. a. Pre siose lune 6 fl. " " Pre anul intregu 12 fl. "

Pentru România: pre an. intregu 40 Lei n. 16 fl. v. a. " 6 lune 20 " = 8 " " " 3 — 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni: 10 cr. de linia, si 30 cr. tap'a timbra pentru fiecare care publicatiune separat. In Locul deschis 20 cr. de linia Unu exemplar costă 10 cr.

riale prin care Magistratul Sabianu se insarcineaza ca s'adune in tempulu celu mai scurtu in jurisdicția sa pre deputatii comunali la o siedintia scaunale spre a se intielege despre cercurile de alegere si compunerea comitetului central, ca asă neimpecatu s'ea pota pasă la alegerea de deputati la diet'a d'in Pest'a pentru periodul de trei ani 1869—1871.

Dupa aceea se ceteescu unii articuli de lege d'in 1848 despre sfra' de activitate a comitetului central si voia libera a adunarei fatia cu formarea cercurilor de alegere.

La provocarea Presedintelui notariulu ceteșce cele mai susu dîse si in limb'a romana.

O voce sasescă resuna că ar' fi destulu unu cercu de alegere. La acésta br. Bedeus si cere cuventul, si in pucine cuvinte pledeza că ar' fi destulu unu cercu de alegere.

O voce sasescă: se primește.

Dr. Lindner cerendu cuventul propune su-piuderea siedintiei pre 10 minute pentru a se potă intielege a lunarea scaunale despre personele ce au s'ea intre in comitetul central.

Br. Bedeus e in contra, inse propunerea lui Dr. Lindner, fiindu sprininita de romani prin deputatulu Resinariilor Ilariu Mutiu, se primește, si siedint'a se suspende pre diece minute.

Romanii vedindu unde tientesce procedur'a sa-si parasescă sal'a adunării pre 10 minute, ca s'ea nu centurbe intiegerile deputatilor sasi.

Dupa 10 minute siedint'a se reincepe. Dr. Lindner dă cetire personelor deja propuse de sasi si ne-fiindu numerulu recerutu de ajunsu incepe a numi personele mai de parte cari dupa eschiamarea unei voci sasesci „că se primește” se scrieă in lista.

Provocandu-se deputatulu Resinariilor Nicolau Ciucianu a intră in comitetu se escusă că imprejurările familiari nu-i concedu a luă parte la afacere comitetului contrale.

Se provoca deputatulu Resinariilor Ilariu Mutiu; acest'a insinuandu-se la cuventu se esprima că oficiul ce-lu ocupa nu-i concede a face parte in acestu comitetu, si afara de aceea densulu voiesce a-si da parerea la actulu de alegere pentru diet'a d'in Pest'a.

Se cetește numele membriloru inscriși pentru comitetul central, 25 la numeru, si mai multe voci sasesci eschiamă că se primește.

Presedintele dă cuventul deputatului Resinariilor Ilariu Mutiu.

Dlu Ilariu Mutiu Urechia, juristu absolutu si notariu in opidulu Resinari:

Onorabila Adunare!

Me prinde mirare candu privesc procedur'a nepasatoria a condeputatilor miei sasi fatia cu actulu alegerei de deputati la diet'a d'in Pest'a, si nu potu s'ea explica atât'a recela ce observa d'insii cu acesta causa pentru noi ca Arleni de mare importanta.

Dati-mi voia dloru, a-mi dă si eu ca ar deleanu, parerea la actulu de fatia.

Ne aflâmu in preser'a unui evenimentu care de si venitorulu are s'ea ne convinga despre bunele său reale urmări a le aceluia, totu-si credu că trecutulu numai prătare ne a convinsu despre triatile in animele noastre adunecu taitorile remasitie de dorere si suferintie ce periodulu celor trei ani d'in urma ni-a casinatu simplu d'in neinteresarea, ba potiu dico d'in lasitatea noastră. Ne am adunat dloru spre a ne intielege pentru alegerea acelor individi, in a căroru mana avem s'ea punem sortea si venitorulu patriei noastre, va s'ea dica avem s'ea alegem deputati — dorere — pentru diet'a d'in Pest'a.

Mutiu nu pricepe cum viu Ardeleanii a aleg deputati pentru o dieta strana, de ora-ce Ardelulu si-are diet'a sa propria. D'insulu cunosc numai unu rescriptu imperial prin care in adeveru Ardeleanii se provoca resp. invita la diet'a Ungariei, inse nu spre a luă parte activa la ea, ci numai a asistă ca martori la actulu de incoronare. D'insulu nu voiesce a vorbi despre legile asupritorie aduse in diet'a Pestana in nefavore Ardeleaniloru, neavandu pofta de a casină noue doreri, si intreba că prin tramitera de deputati la Pest'a se va imbunatati sortea noastră, starea natiuniloru Ardelului si starea patriei său nu? Pot- vomu noi primi raspunderea a supr'a noastră pentru nemicirea independentiei si autonomiei Transilvaniei?

Respondindu d'insulu dace că prin participarea Arde-

lenilor la alegeri nove prin tramitera de deputati la diet'a d'in Pest'a starea locuitorilor si a patriei nu numai ca nu se va imbunetati, ci se va contribui la total'a nemicire a institutiilor patriei si alegatorii vor trage a supr'a-si grav'a respondere pentru vendiarea independentiei Transilvaniei.

Iindu-se intrebarea ca ce ar fi de facutu neramandu altu ce-va decat a pasi cu guvernul pre unu terenu opusetiunariu. La acest'a d'insulu observa ca ar fi ce-va neauditu candu supusii fideli ai tronului, vediendu tractarea loru cea vitrega si justele pretensiuni calcate in pitore, se remana pasivi fatia cu atatua reale cause, dice ca tienut'a guvernului nu trebuie se supere, se descuragieze seu se slabasca constant'a Ardelilor, fiindca 'guvernele vinu si trecu, natiunile inse remanu. Catus pentru Uniune recunosc ca cam de o luna s'a sanctiunatu de Maiestate aceea lege disa a uniunei, o nume scse neesacta fiindu ca s'a adusu fara voi a locuitorilor d'in Ardelu si desi la aducerea acelei legi au participatu si Ardeleani, aceea mana de omeni inse nu au avutu dreptulu de a pertracta cu diet'a Ungariei, ci diet'a Ardelului e chiamata a pertracta cu diet'a Ungariei despre sortea locuitorilor Ardelului si acest'a cu atatua mai multu cu catu chiar Maiestatea sa in Rescriptul d'in 25 dec. 1865 dice: „Uniunea definitiva depinde absolutu de la respectarea intereselor speciali a le Transilvaniei si de la garantia ce trebuie data natiunilor pentru existint'a loru;” prin urmare chiar dupa inalta parere a Maiestatii sale Principelui, uniunea remane inca cestiune deschisa.

Vorbitoriu resuma ca justele pretensiuni a le Ardeleanilor sunt nerespectate, interesele patriei prin tramitera de deputati la Pest'a sunt periclitate si ca Ardeleanii au se-si croiesca si reguleze sortea loru in diet'a loru propria, si in urma propune:

Onorabil'a Adunare scaunale se binevoiesca a decide: „Adunarea scaunale nu voiesce a luu parte la alegerea de deputati pentru diet'a d'in Pest'a pentru periodul 1869—1871, ca dreptulu de a alege deputati la diet'a pestana lui privesce de unu dreptu strainu si de dreptulu acest'a se va folosi atunci candu diet'a Ardelului ca unicul factoru indreptatit se va conchiam a pentru regularea si aperarea institutiilor patriei.”

Dr.-lu Lindner luandu cuventul recunosc ca prin legea natiunalitatilor si a Uniunei Ardeleani s'a marginitu in multe drepturi a le patriei sale, ba aceste legi sunt mai total'a nemicire a drepturilor Ardeleani*), nu pote inse se nu reflecteze pre dlu deputatu d'in Resinariu, care s'ar afila in inconsecintia cu conatiunii sei, cari inca au luat parte la pertractarile dietali d'in periodul trecutu. Densulu observa ca chiaru prin neparticiparea la alegere si prin netramitera de deputati la diet'a d'in Pest'a interesele Ardelului ar patimi, neavendu cine se le apere; dice ca Uniunea stă de jure si asi opusetiunea nu ar aduce nece unu fructu salutaru pentru noi, si asi recomenda Adunarii Scaunale a pasi la alegere pentru ca situatiunea ni impune a tac si a ne supune.

Ilariu Mutiu luandu cuventul si replicandu nega parerea antevorbitorului ca in vorbirea sa d'insulu ar fi arestatu inconsecintia cu natiunalii sei indrepta pre antevorbitoriu la jurnalele romane d'in anulu trecutu, in cari alegatorii romani de nenumerate ori au datu votu de neincredere deputatilor loru tramsi pentru diet'a de incoronare, si observa ca daca deputati romani si dupa incoronare si-au luatu dreptulu de a participa la pertractarile distei Pestane, acest'a a fostu numai o calcare de mandatulu ce li-au datu tier'a si neco de catu Ardelului asta-di nu pote se aprobeze pasii loru gresiti d'in anulu trecutu prin alegeri nove. Despre uniune repetiesce antevorbitorului ca recunosc ca e sanctiunata, obseava inse ca si legile dietei transilvane au fostu sanctiunate si asta-di ele absolutistic sunt scose d'in vigore. Densulu si-apera de nou parerea sa d'antau si recomenda adunarii propunerea sa de a nu trame deputati la diet'a d'in Pest'a.

Dupa o desbatere seriosa la care se impartasiesce si Br. Bedeus contr'a propunerii lui Mutiu, Presiedintele pune propunerea la votu, la care votandu numai romanii si unu sasu pentru, ea au cadiutu.

Dupa aceea se cetescu membrii comitetului centrale inca o data si presiedintele i provoca a potu pre 15 ian. la siedintia.

Mutiu radicandu-se acumu in numele Romanilor d'in scaunulu Sibiului roga pre Presiedinte a se trece la protocolu: ca Romanii nu voiescu si se abtienu de la ori-ce activitate fatia cu actulu de alegere pentru diet'a d'in Pest'a pentru periodul 1869—1871, ce s'a si intemplatu.

Adunarea comitetului comitatensu alu Sol-nocului interioru, tienuta in Desiu in 11—13 ianuaru 1869.

Momintele mai principali d'in punctulu de vedere alu nostru au fostu urmatoriele:

Inca in siedint'a comitetului tienuta in septbr. 1868 s'a fostu decisu infinitiarea de notariate cer-

*) E de observat ca Dr. Lindner e unulu d'in capetele cele mai infocate ale Jungsasilor d'in Sabiu ce afia fericirea Ardelului si mantuirea monarciei numai in Pest'a.

cuale cu salarii fixe, aceasta decisiune inse inaltulu ministeriu regescu au reieptatu-o d'in acelu motivu prefundatu, pentru ca comunile respective n'au fo stu ascultate, si nu au fostu intrebate ore invioescuse si ele la salariile defipte, seu ba? acestu rescriptu ministerialu de asta data l'au combatutu cu energia si resolutiune insi-si membrii oficiolatului, era d'in contra l'au sprignitotu cu asemene energie si resolutiune d. G. Manu, si alti barbati, pre cari de asta data i-au interesatu a apera acestu dreptu sacru alu comunelor, dara majoritatea membrilor in consimtfre cu comitele supremu au decisu a face o noua representatiune la ministeriu pentru aprobarea simpla a decisiunei septembriane. Nu ne miramu tare de acesta procedura, ca sunt multi competinti, caror'a nu li-au ajunsu oficie comitatense, si acei-a trebuie netrecutu aplicati bataru ca notari in comune — naturalmente — romane, ca se pota introduce limb'a magiara de officiosa si intr'acce-a in cari prin influint'a resoluta a judilor procesuali magiari, se voru alege si notari de acesta natiunalitate.

Alu doilea momentu a fostu publicarea rescriptului ministerialu pentru pregatirile de alegerea deputatilor, — in acesta privintia d. G. M. in absenta a altorii membrii mai numerosi de natiunalitatea romana au facutu alaturat propunere, subscrisa de cinci insi, care dupace au cetit-o in limb'a romana, au motivat-o si au recomandat-o eu arguminte noue si in limb'a magiara, la care ocasiune ca ce va curiosu este de a se aminti, ca pana candu de alta data magiarii faceau ore-si-cari observari si imputari domnului G. M. ca de ce propunerile facute nu le motiveza si in limb'a magiara, ca membrii de acesta natiunalitate inca se le precepa, acum chiaru fostulu v. presedinte alu dietei, Dlu. Gaizago, si-esprima dorint'a, ca propunetoriul se nu-si motiveze propunerea si in limb'a magiara, dupace au intielesu-o si ei, la acest'a propunere fiscalulu comitatului au insesnatu ca e atitare in contra legii! si voindu mai multi a vorbi la ea d. comite supremu Torma a subras'o de la discussiune d'in causa, „ca de si motivele aduse in propunere suntu adevurate, dara fiindu ca legea e lege, asiadara comitetul trebuie se se supuna simpliciter legei.”

Ca unu momentu asemenea insesnatu e de a se aminti si ace'a, ca legile despre natiunalitati si uniunea Ardealului inca n'au sositu in josu spre publicare, care romanii le-au acceptat a le audti, ca se-si pota descoperi simtiemintele loru patriotice despre impresiunea causata prin acelea legi, pentru cari convingerile loru si le-au fostu substernutu inalu'ui Tronu prin ablegatulu loru in 12-a noemvre 1868 in audiintia publica in Vien'a cu subscrerile a 194 de intieleginti (d'in Comitatulu Dobacei au fostu subscrise 70 de insi), cari si asta-di nu dorescu alta, decat ca nimenea se nu decida despre sortea loru politica natiunalala fara invoieala loru si ca libertatea, egalitatea si fratieta se devina realitate si nu numai fruse gole de cari suntemu satui si cu cari pre Romanii nimenea nu-i va mai poti amagi. G.

Propunerea

membrilor romani in siedint'a comitetului comitatensu, tienuta in Desiu in 11—13 ianuaru 1869.

Considerandu ca legislatiunea tierei unguresci chiar prin legea despre uniunea Transilvaniei cu Ungaria inca si pre viitoru au sustienutu in potere legea vecchia electorala feudalistica pentru locuitorii Transilvaniei, prin care egalitatea drepturilor politice a locuitoru d'in comitate se alterea intr'o mersu atat de batatoria la ochi, in catu ace'a devine de o satira;

Considerandu, ca dupa acest'a lege scaunele sasecesi d'in fundulu regiu si cate cu 3000—4000 locuitoru inca potu alege cate doi deputati, era comitatelor cu 200,000 si insu-si comitatului acestui-a cu 114,000 de locuitoru inca numai alegerea de doi deputati li se concede;

Considerandu ca si in partile readnesate ale Transilvaniei la anulu 1861 indata s'a introdusu legea electorala a Ungariei, dupa care poporul pre langa o posesiune urbaria la corespondentoria la censulu de 5 fl. v. a. dupa 30,000 de locuitoru pote alege cate unu deputatu, si dupa care si comitatului acest'a ar ave dreptu se alege si se trimita 4 deputati la dieta, dara in partile Transilvaniei inca neci dupa decurgerea a loru trei ani nu s'a introdusu;

Considerandu ca prin sustienerea acelei legi electorale uniunea Transilvaniei cu Ungaria — facuta si alte um fara concursulu si fara invoieala natiunei romane, — pre locuitorii comitatelor cu majoritate absolutu romana numai la participarea greutatilor comune a le Ungariei in dreptatiesce, dara de la impartesirea la drepturile politice i eschide: propunemu:

Ca onoratulu Comitetu prin resolutiune se decida, ca de si semtiulu constitutiunalu lu-deobliga a respecta cu demnitates cuvenita legile aduse si sanctiunate, inse ne vediendu justificata procedura legislatiunei, prin care poporului d'in comitatele Transilvane — dupa uniunea sanctiunata — in contr'a principiilor egalitatii de dreptu si in contr'a dreptatei i-se denega dreptulu de a se poti folosi de legea electorală sustatatoria pentru partile Ungariei si aceloru adnesate:

nu va participa la alegeri, si nu va alege deputati pentru dieci viitora pana atunci, pana cat du nu se va introduce si pentru Transilvania aceea-si leg electora care susta si in Ungaria.

De pe malurile Tisei, 13 ianuaru 1869.

O floricea rara in buchetulu constitutiunal

Magistratulu cetatii de Sigetu, inainte de asta cu 4-ani, a facutu o aruncatura de bani pe toti proprietarii de casu pentru pardositolu unor strate d'in acesta cetate hideturata. O asemenea crestatura de bani se aruncu si pe bascric'a rutenilor, edificata si d'in sudorea romanilor, si tot atunci a fostu provocata antist'a basericesca se rafuesca datori'a basericei, inse parocul si vicariul respectivu a raportat despre acest'a la episcop'i de Muncaci, cerendu d'acolo inviatu. De atunci lucrul acest'a s'a datu uitare daca ce se vedi; in 30 decembrie a. tr. capitanulu cetatii Hativani si advacatulu Szabó — ambii ungur mergandu la locuint'a curatorului, pretinsera ca acesta si solvesca sum'a ce detoresce baseric'a seu se arete ce-va oliectu de sequestratu.

Curatoriul i provocă se merge cu d'insulu in baserica acolo e lad'a basericei, d'in care va solvi sum'a detorita. — Ajungandu la baserica curatoriul intră mai antau la viceuriul pentru a-i spune ca judii secuistratori accepta afară voru se intre in baserica. — Vicariul potestă contr'a aceste intentiuni si nu vol se deo chiale basericei. Inse judelele ei misu si advacatulu executoriu nu se confundara de locu, chiamara lacatari ca se deschida baseric'a. D'intre trei mae strii de acesti-a doi nu voira se deschida baseric'a, era al treilea se invol si o deschise si cinstitii domni amintiti intra in baserica — dupa cum se spune — cu pip'a in gura si cu peler'a pre capu, si estimara potirulu si alte obiecte basericei prin nescari jidani chiamati d'in mediuloculu multime cuprinse de mirare.

Vicariul audindu de violent'a loru intrare in baserica trimise numai de catu o scrisore energiosa la vicecomitele facandu-lu pre acest'a atentu, ca romanii nu merita asemenea procedura d'in partea ungurilor. Vicecomitele a ordonat in data investigatiune, pentru ca constatandu-se lucrul se pota da satisfactiunea deplina poftita de vicariu.

In urm'a acestui evenimentu cetatea este in mare iritate. Pentru ca respectiv'a jurisdictiune basericesca locala dechiarandu baseric'a de profanata i puse flamura negra in turnu si incunoscintia pre creditiosi, ca neci serbatorei urmatoria a dou'a di nu se pota tieni d'in causa ca baseric'a profanata.

Informandu se v. comitele despre flamur'a de doliu ce era pusa in turnu, demanda numai decat se iea diosu pentru ca se se incungiure neplacibile triste, ce de siguru si urmatu. Decei flamur'a se si luu diosu dupa ce statuse in turnu. Serbatorele Craciunului inca se celebrara in baserica, primindu-se una depesia de la episcopu, prin care s'a datu licentia — ba chiaru ordinu ca se se tieni servitiul Ddiescui.

Intemplarea mai are si o alta parte era-si neplacuta. In casina ca si in totu orasulu vorbindu-se despre acestui obiectu — se dice ca unulu d'intre cei mai respectati civi ai ora siului nostru s'ar si dechiarat ca advacatulu R. (Hrabari R.) a telegrafatu intemplarea acest'a si I. Bratianu.

D'in acesta causa in 7 l. c. ser'a s'a si escatu in casin si o disputa scandalosa intre acesti doi individi.

Acesto-a se intempla sub guvernarea fisanului Mălozzi si carele pretinde a fi romanu.

Tota lumea de pre aici accepta cu cordare se vedea rezultatulu investigatiunei ordinate in obiectulu acestui evenimentu a carui desvoltare ulterioare nu se pota prevedea.

Vien'a, in diu'a de anulu nou, 1869.

S'a dusu unu anu de lupto, do spaima si dorere, Lasandu ca si procol'a ruini preste ruini; In vori si care parte indeptu a mei vadore, Nu vedu docatu fintie cu ochi de lacrimi plini.

A. M.

Nu sciu cu ce cuvinte mai acomodate asiu poti Dl Redactoru, se salutu anulu nou, decat cu aceste ale laureatului poetu. Unu anu de lupte, de amaretiuni si suspine, unu anu plinu de evenimente fatale, a trecut — va eslamă fata Romanu d'in Austria, (pardonu! Austro-Ungaria). — Doue dieci de ani au trecut decandu tunetulu revolutiunei resunat d'in unu cornu alu Europei in altulu, si a pusu tot poporale amortite in miscare. Doue dieci de ani decandu vocea libertatii petrunse si emotiună de pre malurile Sene chiar si sentiurile celui mai obedatu prin despotismu, electrisa animale poporului insetate de libertate si dreptate. Poporele au salutat acelui anu ca pre Mercuriulu libertatii. — Atunci tronurile despotice au inceputu a se clatină d'in fundamentu si a cadu ca frunzi'a batuta de ventulu tonnei; sangele a inceputu a curge torenti. Doue dieci de ani au trecut de candu a inceputu si poporul romanu a trasat la sunetul armelor, a inceputu a se frecă la ochi si a fi la lupta. Si luptatu Romanulu si lupt'a lui era dulce, ca-ci era pentru libertate, natiunalitate si nedependentia. Dara asta-di, dupa unu tempu de 20 ani, unde suntemu? Unde sunt fructele atatoru torrenti de sange romanescu? Unde sunt acelle din descinsse d'in ceru, libertatea, dreptatea si nedependentia, cari ni promiteau a nu se mai desparti de sinulu nostru?...

Nu sunt mai multu intre noi, ele sunt incatusiate. Ad-

precandu tote poporele se bucura de triumfulu luptelor sale de atunci, de fructulu sangelui versatu, numai noi Romanii suntemu si adi aruncati in man'a arbitriului a nedreptatii si tiraniei, in man'a coloru pasiunati de suprematisare si despotismu. Numai noi Romanii austriaci suntemu despojati de cele mai sacre drepturi omenesci, de drepturile natiunale, ma unii chiar si de patria.

Ore candu ideele dreptatii, ale natiunalitatii voru emotiuna si animele acelor tirani ingamsati si orbiti! Ore candu se voru petrunde de spiritulu ecuitatii si acele anime negre? Ei nece adi, in secolul alu 19, nu se rusineaza a rapl tiere cu forta bruta, er' pre cei ce se opunu acelei rapiri neumane a-i terai in antea tribunalelor! Si aceste ore pana candu voru dură?

Aceste sunt rezultatele nostre eluptate de 2 decenie. Si ce anima va fi atat de rece, catu se nu fia adencu ranita; ce ochi voru fi atat de seci, catu se nu erumpa in lacreme candu sunt siliti se veda, ca suntemu despojati de tote, tratati ca una paria indiana, ca una multime de copii pre cari i amagesci cu jocare!

Candu astfelie de evenimente triste se petreou cu natiunea romana, candu se ucide autonomia si esistintia unei patrie romane, a unei tiere frumose, ar' fi de prisosu a aminti suspinele si dorerile Romanilor d'in capital'a Austro-Ungariei, ar' fi de prisosu a spune ca dilele de bucuria la d'insii se ivescu mai raru ca cometii pre ceriu.

Ei credu inse, ca principiul dominant alu natiunalitatii si dieulu dreptatii si neaternarei in scurtu voru se deschida serbarea triumfului drepturilor nostre, carea ni va punere scaune la mes'a poporeloru civilisate si libere; ei credu in immortalitatea si venitorulu natiunei romane, ce a ingrasiatu pamantul romanescu in decursu a 1764 ani cu sange romanescu; ei sciu, ca geniul Romanismului vegheza preste filii sei si venitorulu loru.

Ca unu documentu viu dospre ferbintile sentieminte patriotice natiunali, de cari sunt inflacarati Romanii de aici despre sperantia loru intru unu venitoriu mai fericie, ni sierbesce festivitatea ajunului de anulu nou, unic'a serbare, unic'a intrunire a Romanilor de aici in decursulu anului.

Cu acesta ocasiune, dati-mi voi'a, dle Redactoru, a Vi schitii in cate-va trasuri decurgerea acelei serbari solemnne.

D'in capulu locului trebuie se premitu ca societatea literaria sociale „Romania“ inca de tempuriu s'a ingrigitu, ca acesta intrunire fratiesca, se fia catu se pot de serbatoresca; si au alesu unu comitetu arangiatoriu, care si-au implinitu misiunea cu totu devotamentulu.

Pre la 7 ore seara, in sala otelului „la calulu albu“ se reprezentă un'a d'in cele mai frumose scene. Una privire placuta, una lacrema de bucuria ti-se storca d'in ochi, vedindu atat'a iubire si bucuria, de cari era inspiratu publiculu, stringerile de mana si imbratisariile fratiloru de unu sange coadunati d'in tote anghirile Romanimei. Era unu ce sublimu a vedè pre filii unei mame, ca au numai o credentia, numai una aspiratiune in venitoriu, ca in pepturile loru bate numai una anima, una anima romana. Cu multa placere trebuie se amintescu, ca totu in acestu otelu, in acesta sala Societatea „Romania“ in 8 Nov. 1868, fu onorata la unu banchetu grandiosu d'in partea domnului comerciant si natiunalistu zelosu I. P. Popoviciu protectorulu fondului acelei june societati. In tote anghirile salei audiai numai sunetul unei limbe farfumatorie, accentele unei limbe pline de armonia si dulcetia, a limbei romanesci. Ti se parea a vedè Romania mare, si totu erai numai intre patru pareti. Dorere, ca unie'a sperantia a zelosilor arangiatori de a potè salutà si una cununa frumosa de domne si domnisiore romane de aici la aceasta intrunire natiunale, a remasu nerealizata.

Pre la 8 ore, d. A. I. Muresianu salutandu ospetii prin una cuventare scurta, deschide serbarea. Dupa aceasta chorulu vocal, sub conducerea bravului june artistu romanu, C. Dimitrescu intonat cantecul „Romanu verde ca steagiarul“, care se repeti. Dupa o scurta pauza, animele tote sunt rapite, vocele tote amutite, numai nesce sunete dulci se audiau, cari d'in candu in candu erau intrerupte de aplauze frenetice; erau arcurile junilor artisti romani R. Clencu si C. Dimitrescu, cari prin unu Trio executatul pre violina, violoncelu si acompaniatu cu fortepiano de D. Rossignol, farmecara publiculu, incat su fure siliti alu repeti. Cu mandria trebuie se marturisescu, ca acesti doi juni artisti, cari de presinte se perfectiuneaza in frumos'a arte musicala in conservatoriul de aici, aru emula cu ori-ce artistu. Dupa aplauzele cari nu mai aveau capetu, se sun d. L. Muresianu pre tribuna, si declamă poesi'a „Catra Martirii Romanii“ cu o desteritate oratorica, si cu o gesticulatiune bine nimerita, findu applaudatul adese ori. Dupa pucine momente, chorulu intonat „Banchetul“ carela cererea publicului se repeti. Urmă apoi unu duet, executat de junii nostri artisti R. Clencu si C. Dimitrescu, ce asemene se repeti. Numai pucina placere a causat d. G. Rusu care suindu-se pre tribuna declamă cu o accentuare bine nimerita si cu o istimpe rara „Parabula“, compusatiune propria intr'unu stil plin de eleganta. —Dupa una pauza mai lunga chorulu executarea „Adieu u venatoriul“ dupa care d. B. Rateu declamă poesi'a de Alesandri, „Unu resunet“ cu o voce adeverata oratorica. Publiculu prin deosebi aplauze, areta ca consente cu escentul ei auctoru.

Una deosebita impresiune facura sunetele cele pline de dulcetia si farmecu ale arcu lui R. Clencu, executandu solo pre violina „Fantasia romane“. Asemene fă-

mecatu publiculu prin vocea cea sonora si plina de dulcetia a unui jude italiano, unu frate alu nostru din vechi'a nostra patria, Itali'a, candu cantă solo una poesia italiana „Il Zefiro.“ Acestu jude, care e membru alu societ. „Romania“, si care se sente incantat in moduloculu fratiloru sei Romanii, e Luigi Cervellini. Publiculu prin aplausele sale entuziasnice areta iubirea cea mare ce o nutresce facia cu fratii sei Italiani, areta bucuria ce o sente candu vede ca fratii lui sunt mai ferici ca d'insulu. In urma vine judele artistu Dimitrescu, si executandu unu solo pre violoncela, publiculu fă incantat de cele mai dulci impressiuni. Aplausele sgomotose si frenetice nu voiau a incetă. Intru acea se apropia 12 ore, dlu A. I. Muresianu, prin una vorbere acomodata momentului, salutat anulu nou; apoi sal'a resunat de inimulu natiunale: „Descepta-te Romania“, ce se cantă de toti cu atat'a focu catu cugetai, ca insu-si Muresianu a descinsu d'in ceriu spre a farmecă pre Romanii, spre a-i inspira se esclame: „Jurrāmu, cā vomu da man'a sē simu pururea frati.“ Toaste in decurgerea acestei serbari inca nu a lipsit. Incepertulu lu facă dlu Dr. Silasi, radicandu pentru natiunea si tenerimea romane, pentru Imperatulu Fr. Iosif I, si cas'a domnitoria, sub a carui domnire singuru ne amu bucurat de o sorte mai buna, accentuandu, ca poporul apesatu si astazi esclama: „numai imperatulu ne poate usiură sarcinile si suferintele noastre. Una multime de toaste urmara dupa acestu-a: pentru femeile romane, pentru protectorulu fondului societatii d. I. P. Popoviciu pentru mai multi barbati meritati ai natiunei, etc.

Culminatiunea entuziasmului o facă inse primirea telegramelor si adreselor de gratulare, sosite in decurgerea festivitatii in numera de 16 (12 telegr. si 4 adrese) si a nume din Pest'a, Brasovu, Sabiu, Cernauiu, Botosani, Turinu, Lipsia, Berlinu si d'in locu.

Abi la 4 ore se departara ospetii, urandu-si unu anu mai ferice. Una stringere de mana inca, una imbratisare fratiesca, si apoi fia-care se departă, ducandu cu sine una suvenir dulce si nestersa.

Era se uitu dle R., ca si la asta unica festivitate natiunale furamu onorati de d. S. Sandorovicu ca representante alu politiei, dscu si asta-di, ca ci de unu tempu incoce societ. „Romania“ are onore de a avea pre acestu ospe la fia-care si-dintia semilunaria, ca-si candu, vedi Domne, acesta societate ar' fi unu complotu seu cine scie ce. Avemu de a ne plange ca atat'u mai vertosu ca ci singuru Romanii sunt pusi sub spionajulu politiei.

In urma, urandu si eu scumpei mele natiuni unu anu mai ferice, unu ceriu mai seninu, finescu, esclamandu cu barbula natiunei:

E ora cea d'in urma, candu patria ne chiama,
Se punem la o parte, veri-care alte grigi,
Si asultandu suspinul celu versa-o dulce mama,
Se ne lasam de ura, de certe si intrigi!!

Publiu.

D'in patria lui Dragosiu, 12 ian. 1869.

La initiativa si prin neobosit'a colucerare a braviloru Romanii dd. Ioanu Mihali, vice-notariu comitatensu, si Busitia, profesorul de preparandia, in 11 a I. c. seara la 7 ore se tenu in Sighetu-Maramuresului unu concertu romanescu in favorul preparandiei romane de aici. Sal'a otelului „La Coron'a“, unde se tenu concertul, fu indesu de unu publicu alesu, partea cea mai mare Romani, cari alergara si d'in cele mai departate anghiri a-le comitatului la acestu concertu, care resest atat'u de eclatantu, incat se face onore romanimei d'in patria cea romantica a lui Dragosiu.

Concertul s'a deschisu prin corulu vocalu, care candu a intonat cantecul insufletitoru „Desceptate Romania“, totu auditoriulu se parea a fi suprinsu, ba chiaru frapatu de frumuseta acestui cantec eroicu. Publiculu si-a manifestat placerea prin aplause indelungate. Dupa una pauza scurta se ivi pe scena domnulu Cornelius Batianu, care cu atata precisiune execută fantasiile sale compuse d'in arie romanesci populare, incat la doarintia publicului intre aplause generale luă de nou arcu seu celu dibaciu spre a le repeti. Ascultantu cu atentiu in cordata aceste arie decopiate cu fidelitate d'in anima cea franta de doreri a Romanului, chiaru si acelui-a, care nu scie istoria cea prea trista a natiunei romane, inca va trebui se marturisescu, ca acele suntu dorerile sfasitorie si plangerile amare a le unui poporu maltratatu, asupritu si impilatu, expuse in cantecele sale, ale unui poporu, caruia nu i-a fostu si nu-i e iertatu inca neci adi a-si spune suferintele, necesarile si nedreptatirile ce i-se facu in limb'a cea dulce si placuta a mamei sale, ci numai in limb'a animei, adeca in melodie strisute intru atat'a, incat acele sunete cu istoria natiunei noastre, scrisa cu litere sangerose: deci ascultandu expresiunile aceste fidele, purcesc d'in nesce animo pline de doreri, si totuodata aruncandu o ochire seriosa preste trecutulu si presintele poporului nostru, ni se scaldau ochii in lacrime amare, si daca n'amu vedè stralucindu pe ceriul natiunei romane o stea, abie ne-amu potè mangai.

Dupa aceste d. Sigismundu Cipă incepă a dechiamă poesi'a memoriorului poetu, Andrei Muresianu, intitulata: „Orfa nă din munti.“ Aceasta poesia frumosa, findu expressiunea sentimintelor coloru mai doreroase a le unei unei fie lipsite de tata si de mama, dechiamata cu precisiune ar' fi in stare se storca lacrume d'in ochii acelui-a cari sciu, ca in an. 1848/9 pofta cea nesatoso de sange smulse o multime de parinti d'in bratiele cele fragede a le filioru loru.

Pausandu putințelu pasiesce inaintea publicului si se asieda langa forte-pianu gratos'a domnisoru Maria Mihali, care executa cu desteritate rara „Fantasia din opera lui Verdi Il Trovatore“, si desfandu-ne intre aplausele publicului se retrase cedendu locu Domnei Elis'a Mihali si Simionu, care dechiamă cu mult talentu si precisiune poesi'a lui Vörösmarty „La nă me uită“ (a neselejtschez) in limb'a maghiara. Apoi era venit d. Cornelius Batianu care cu atat'a desteritate si diregea arcu seu pe violina, incat seceră de nou aplausele publicului, facandu-lu se repetiesca melodiele romane populare cari, executate cu arte, storeu entuziasmului toturor uibitorilor de musica. In urma, vediuram presintandu-se corulu vocalu, compus d'in membrii urmatori: dd. Ioanu Busitia, prof. de preparandia ca dirigintele corului, Ioanu Popu, prof. gimnas., Aleșiu Berinde, capelanu romanu, Georgiu Marcus litografistu, Matei si Tököli, cancelisti, Nic. Pap, I. Vasco si I. Hojda, studinti, Ioanu si Petru Cupcia, doctori, si Paulu Moldovanu, preparandu.

Corulu memorat intonat mersulu pre-frumosu „Audi buine in cum suna“, incat se totu publiculu fă incantat, si nevoindu a incetă aplausele numeroase, corulu repetă acestu cantecu facandu-ne de nou placerea de a asculta sunetele cele melodioase. Credu ca nu voiu vatemă modestia nemenui marturisindu, ca intre membrii corului vocalu escela d. prof. gimn. Ioanu Popu cu tonul seu celu placut si poterosu.

Vedindu indestulirea generale si audiendu laudele cele multe d'in tote partile, chiaru si d'in gura acelora-a, cari n'au datina de a vorbi bine despre nemicu ce e romanu, inim'a-mi si optesce, ca se aduc multiemita cordiala in numele publicului romanu atat'a aceloru domni cari fecera initiativa la acestu concertu, catu si acelora-a, cari luara la acel'a parte activa, facandu-ne o sera neuitata. Primiti dura multiemita nostru cu atat'u mai virtosu, ca ati facut onore Romaniei d'in patria lui Dragosiu, arestandu prin fapta, ca si Romanulu are arte, sciintia, literatura si gustu esteticu, ati facutu se amutesca limb'a aceloru neamici ai nostri, cari ni aranca pururea in ochi, ca suntemu unu poporu necultus necapabilu spre civilisatiune. Inainte dara, frati Romani d'in Maramuresiu! inainte, dati de mintiuna prin fapte pe calumniatorii si blamatorii vostru, arestatii, ca ve sciti insufleti pentru totu ce e bunu si maretii. Radicati ve preste pusetiunea vostra cea precaria, „uniti-ve in cugetu, uniti-ve in sentiri“ si lucratii d'in tote poterile pentru prosperitatea filioru lui Dragosiu!

I+O.

Romania.

Monitorul de ieri (12 ian.) face cunoscutu ca Sultanulu a respunsu Domnului Romanilor la epistolă ce i-a adresat in lună lui octombrie trecutu, printre epistola autografa. Acestu faptu, micu in aparintia este in fondu forte mare. Petru prim'a ora Sultanulu tramite o epistola autografa Domnului Romanilor! Serve acest'a de respunsu aceloru fractiuni, cari n'au voitut a recunosc, catu de susu sa radicatu Statul romanu de la 1866 si pan'acum.

D. comite de Keyserling Rautenburg a fostu primut Joi de Inaltimă Sa Domnitorulu, in audiencia oficiala, spre a-si presintă scrisorile sale de creația, ce lu acrediteaza in nou'a sa calitate de consiliu generalu alu Confederatiunei Germaniei de Nordu.

Unu adjutantu domnescu, cu trasurile curtii, escortate de unu escadronu de cavaleria, a luat la ora I dupa amedia-di pe D. comite de Keyserling Rautenburg precum si personalulu onorabilei agenție, spre a-i conduce la palatul, unde a fostu introdusu cu ceremonialulu obiceiuitu in apartamentele particulare ale Marici Sale. Acolo D. comite de Keyserling Rautenburg, inainte de a depune in mane Domnitorului, incongiurat de cas'a sa civila si militara si in presintia dlii ministru secretarul de Statu la departamentulu de externe, literile sale de creația, a pronuntiatu urmatoriul discursu:

„Pre Inaltimă Domne.

„Regele, augustulu meu suveranu, in virtutea dreptului de siefu alu confederatiunei Germaniei de Nordu, m'a investit cu functiunile si cu titlulu generalu alu acestei confederatiuni pe langa curtea Inaltimă Vostre.

„Sunt convinsu, ca Inaltimă Vostra va recunoște in acest'a numire, de care gratia regala m'a onoratu, o noua dovedea a dorintiei de a restringe inca legamintele ce subsista, asiile de ferice, intre Germania si Romania. Me voi-si a castigă, prin zelul meu sinceru, buna-voitorea incredintare a Altetiei Vostre, fără de care n'asuu potè imprimă sarcină pe care o consideru ca o datorie de onore si de anima.

„Bine voiesce, Pre Inaltimă domne, a primi d'in manele mele scrisorile de introducție ale escelentiei sale cancelariulu Confederatiunei de Nordu ce me acrediteaza pe langa guvernul Inaltimă Vostre in nou'a mea calitate.“

Inaltimă Sa a respunsu.

„Cu cea mai viua placere ieu cunoscintia de spre numirea Dvostre ca consulul generalu alu Con-

*

Varietati

federatiunei Germaniei de Nord. Prin scrisorile ce ve acrediteaza in acésta cualitate pe langa guvernului meu sunt fericiti, că mi se ofera acésta noua oca-siune spre a ve esprime tota recunoscintia mea, atâ-tu pentru interesulu bine-voitoru ce M. S. regele areta astfelu cătra Romanii, cătu si pentru dielulu si devotamentulu cu cari neincestatu ati implinitu ono-rabil'a misiune a dvostre. Ve va fi lesne a restringe legamintele ce esista deja, asi de ferice, precum ati constatatu Dvostra insu-si, intre Germania si Romani'a. Comtati tot-de-un'a ca si in trecutu, in orice circumstantia, atâtu pe spriginulu meu personalu, cătu si pe concursulu grabnicu alu guvernului meu.

„Cătu despre Dvostra, dle' comite, tienu a ve multam cu deosebire pentru cuvintele bine simtite ce mi-ati adresatu.“

Inaltimia Sa Domnitorulu a primitu, dilele acestea, de la Maiestatea Sa Sultanulu o scrisore auto-grafa, conceputa in termenii cei mai afectuosи pentru Mari'a Sa si cei mai bine-voitori pentru Romani'a.

Totu intr'unu tempu si Alteti'a Sa Marele Vizir Ali-Pasia a adresatu Domnitorului o scrisore prin care felicita pe guvernulu Mariei Sale de politica de impaciuire ce si-a trasu si de otarirea ce si-a luat de a mentienă relatiuni de buna amicie cu Inalt'a Porta.

(Monitorulu.)

(Comunicatu)

Bacau, decembrie 1868.

D-sale domnului Ionu C. Bratianu.

Onorate Domnu.

La venirea Domniei-Vostre la guvern, tier'a nostra deja era ingenunchiata, fara creditu, in deficite, lipsa de pane; justiti'a nu era de cătu unu nume, administratiunea ca neesistinte.

Existint'a domniei vostre la guvern a facutu multu, a amelioratul totulu, financele s'u au ecuibrat, s'u imbunatasttu, creditulu a avertat cu destula insemnata. Căile de comunicatiune intr'o singura vera a prosperat mai multu de cătu trei-dieci de ani trecuti. Cai ferate s'u pusu in executare cu gravitate, prin intiept'a aplicare a legii; manusulu timpu negresit u contribuitu multu prin imbeliugare si bogati'a adusa in tiera.

Iustiti'a numai putien a prosperat, dandu garantie atatu capitalurilor cătu si libertati individualu. Administratiunea negresit u s'a suiu la loculu celu mai inaltu, s'a facutu demna negresit u de misiunea sa.

Si pe candu neobositu lucrai dì si nopte, ca să imponeresci acele bracie pe care natiunea prin reprezentantii săi d'in Camera si Senatu ve impoternisce a le armă, spre a face ca natiunea să fie respectata in afara si unita in intru, astădu că strainulu vine să paralizeze tari'a Statului Romanu, vre să-i paralizeze intentiunile nevinovate, prin tendintie culpabile si cotropitorie, profitandu de calumniele infame, respandite de intriganti, său mai bine de secularii inamicii ai tierii, scuti la peptulu ei, setosi de a avea poterea spre a o trafică in sensulu despoticu [prin] diferite calumnie, d'in candu in candu mai ingrozitorie; spre a gasi preteste cătu se poate mai nedrepte mai neadeverate de cătu altele; injurie de totu felulu, relatate prin pres'a cumperata, prin pres'a inimicilor, aruncate in aeru spre a face pe naturalii nostri protectori să creda că guvernulu este ostil! Blasfemea contr'a acestoru infamii!

Dara acele Curti protectorie sciu mai bine de cătu noi că lupii, vrendu să remaiem stapani pe turma, ceru a perde mai autău pe canii pazitori, pe accia ce o pazescu.

Astu-fel Domni'a Ta, fiindu pastorulu turmei Romane trebue să fii inaintea nostra si acum ne parasesci? Ca fidelu paznicu, nu te vomu parasi chiar' cu risiculu nostru.

Strainii vreu să te smulga de la Guvernul contr'a voyniei nostre, nu potu si nu voru potè ca să ti rapescu unu dreptu capetatu prin atâtea sacrificie, nu voru potè si nu potu să ti rapescu amorulu nostru pana nu va face unu mormentu mare pentru toti, fiindu că amorulu nostru este aduncu sa-patutu in animele nostre.

Regretandu, te rechiamămu intre noi frate si conduceatoriu alu nostru, care ai sacrificat anii junietiei tale pentru noi si Tier'a Ta, in esilu, in inchisori, numai pentru ca să consolidezi drepturile iubitei nostre patrie, să infigi in anima concationilor simtiulu de progresu si civilisatione.

In indignarea ce ne gasim, cetezămu a ve rogă să bine voiti a primi calduresole nostre imbracișări, incredintandu-ve că si bunulu si marinimosulu nostru Domnitoru va săi ca să pastreze momentulu oportunu ca să ve chiamă la demnitatea ce v'a insemnatu provedinti'a, spre a urmă opera de regeneratiune pentru prosperitatea si intarirea desvoltării scumpei nostre patrie.

Regretămu, o mai repetămu, retragerea. Dumnedieu si viitorulu ne va da satisfactiunea, pana atunci ve rugămu să bine voiti a primi respectuos'a nostra distinctiune si respectulu ce ve pastrămu.

(Urmăza o multime de subscieri.)

(Rom.)

* * * (Demissiune.) „M. U.“ dice că s'u latită faim'a in capitala despre voint'a dlui baronu Bela Wenckheim, de a se lasă de portofoliul ministerialu. — Cugetul este bunu, de sf vine tardu. De altintre credem că dlui ministru i-sau uritu de atâte „mass reg el“-ature constitutiunale si preferesce placere — Sportului, ocupatiune nobila si nevinovata.

* * * (Distinctiune.) Episcopulu romanescu gr.-cat. din Logosiu, S. S. Dr. Alesandru Dobra, — carele in 20 noemvre, 1868 celebra aniversari'a preutiei sale de 50 de ani (anulu jubilar) si cu cea ocazie fusese destinsu prin M. Sa imp. reg. cu conferirea titlului de „Consiliariu intimus de Statu“ — in dilele trecute primi noua distinctiune de la S. Sa Patriarculu Romei, condecorandu-lu cu crucea equestre (cavaleriu) alu ordinei de la „Santul Mormentu“ — M. Sa imp. i-ai si datu concesiunea pentru primirea si portarea acestei decoratiuni. — Condecoratulu jubilar va pune in dilele acestei la Temisiș'ra juramentulu de consiliariu in manile episcopului Ales. Bonnaz plenipotentiatu spre acestu scopu. („P. L.“)

* * * (Mania boeresca.) Diuariulu „Sz-k“ scrie că ministrul Balt. Horváth i-s'ar fi oferit nemesia unguresca, potè fi pentru cuventulu că deroga colegiloru săi nemesi societatea feclorului de croitoriu. Horváth au avutu bunulu sentiu, ce caracteriseza pre omulu cultu, de au respinsu acésta insultare. Ministeriul actualu dà dovedi pre tote dilele despre despretilu ce are cătra filii poporului si cătra principale democratice domnitorie in seculul presinte, — elu statruesce a opri cursulu Dunării, stavilindu ap'a cu pei de cane dar' frustra canis. — Noi amintisem aasta vera scirea de mai susu, carea ni-se pare numai reinnoita cu variante — adeca atunci se dicea că lui H... i-s'ar fi oferit baromatulu, éra acum numai simpla nemesia. Reimprospetarea lucrui si anume cu observarea, că i-s'ar fi oferit numai nemesia, potè că se face cu malitios'a intențiune, de a se face să se intielegă că ofertulu ar fi fostu respinsu d'in caus'a neinsemnatii, căci daca dlui H... i-s'ar oferit baromatulu, potè nu l'ar' fi refusatu.

* * * (Insciintiare.) Fiindu că pana la capetulu lui diec. 1868 la Tomulu II, d'in cuventările mele besericesci nu s'u insinuatu prenumerantii cu numerulu de ajunsu pentru a potè da opulu sub tipariu: astă mi-ieu libertatea de a estinde terminulu de prenumeratiune pana la finea lui ianuaru a. c., pre candu daca nu s'ar' adună prenumeratiuni baremu spre a potè acoperi spesile tipariului, edarea acestui Tomu II ne-simintit u se va sistă, si banii pana atunci incorsi se voru re-tramite respectivilor DD. prenumerantii. — Lugosiu 1 ian. 1869. st. n. Michaile Nagy, canoniciu. *)

* * * (Portretele lui Horia, Cloșca si Crisanu se litografaze.) Indemnatu de mai multi barbati devotati causei romane, ca să litografeze portretele martirilor libertății d'in secululu trecutu, ale acestoru trei tierani mari in istoria Romanilor, creda a causă o placere destulu de mare onoratului publicu anuntiandu, că dupa ce am sacrificat unu tempu indelungat pentru litografarea acestoru portrete astă-di sum gata eu ele si nu mai multa ca intr'o luna de dñe voru fi si imprimate. In lucrarea acestoru portrete mi-am datu osteneala a compară la olalta tote exemplarile vechi căte mi-au statu spre dispusetiune, a luă in de aprope consideratiune tonulu fisionomicu si patonomicu ce au fostu versat in figurile acestoru eroi, ca astă onoratului publicu să pota avea nesecione originali si adeverate. In tota lucrarea mea am fostu singuru condus de a satisface unei dorintie pie, ca portretele acestoru tierani inca să-si aiba unu locu meritatu langa barbatii ce s'u luptat pentru patria si poporu si să-si pota avea unu locu onestu atâtu in cas'a domnului cătu si in contiba tieranului. Fia-care portretu va fi litografat separatu pre har-tia chinesa. Pretiulu de prenumeratiune se va face cunoscetu candu voru fi imprimate. Ioanu Costande, pictoru academicu si profesorul de desemn la institutulu Theresianu d'in Sabiiu.

Sciri electrice.

Constantinopolu, 14 ian. Marele viziru afa, că vinderea de fregate americane ferecate la Grecia este necompatibile cu principiulu neinterventiu-nei. Ambasadorulu americanu respunse la unele reclamatiuni fucute in acésta afacere că: uniunea siare de indreptariu pentru faptele sale numai legile sale.

Constantinopolu, 14 ian. Consululu rusescu de aici dă năiloru grecesci dreptulu de a porta flamur'a rusesca. Port'a a protestatu contra acestei procederi.

Viena, 14 ian. „Abendpost“ de astă-di dechiară, că presumtiv'a depesia a contelui (?) Wimpfen din Berlinu cătra contele Beust, in privint'a radicarei acestui-a d'in postulu său de cancelariu imperial, nu esiste.

*) Să fim scusat, căci anunciu acestu-a — fiindu alaturat la o colu de prenumeratiune si rateciu la tipografia, — au intardiatu publicarea lui fără vin'a Redactiunei.

Belgradu, 14 ian. Diurnalul „Vidov Dan“, i se scrie d'in Constantinopole, că guvernulu ruse-scu ar' fi ordenat asediarea unui corpu de armata in Crimea. Acela-si diurnalul raporteaza, că guvernulu grecescu, dupa scirile mai noue nu inceta a se in-armă pre uscatu si pre mare.

Parisu, 14 ian. Rangabă inca n'au primitu re-spunsu de la guvernulu său. Conferint'a se va in-trunii astă-di la 4 ore.

Viena, 15 ian. In siedint'a de adi a senatului imperialu s'u presintatul urmatorile proiecte de lege: despre conumerarea poporatiunei, despre crede-tulu suplenitoriu pentru ministeriul finantelor si al internalor, despre modulu rafuirei imprumutu-lui pentru lipsitii d'in Galati'a, despre computarea veniturilor vamali in raportu cu Ungaria, — apoi darea veniturilor, despre introducerea contributiunei personali de venituri si despre convențiunile te-legrafice.

Viena, 15 ian. „Wien. Abdp.“ de adi publicandu una declaratiune referitorie la assertiunea esita in „Morgen Post“-ulu de adi, in ace'a dice urmatorele: Ministrul Berger inca totu mai sustiene, că legile fundamentali au desfiintat articol. 14 alu Concordatului, care numai atunci ar' fi a se desfiintă prin legalatiune, deca judecatorile aru dovedi o parere contraria in decisiunile sale. — Totu „Wien. Abp.“-ulu de adi spune: Dupa scirile mai noue d'in Parisu: conferint'a si-va continua lucrările sale pre langa tote pedecele escate d'in partea plenipotentiatului Greciei; si se spereaza cu deplinu temeu, că petratarile voru conduce la resultate indestulitorie.

Parisu, 15 ian. „Gaulois“ dice: E aci tempu'u să spunem, că principale Aost'a are prospectul mai verosimilu pentru a fi candidat la tronulu ispaniolu. La casu candu va fi alesu, va abdicate de dreptulu său la corona italiana.

Londra 15 ian. Princele de Walesu si sot'a lui in caletori'a loru orientala nu voru cerceta Aten'a ci treceandu prin Triestu voru inaintă d'a dreptulu cătra Alessandria.

Lisabona, 14 ian. D'in Rio cu datulu 24 dec. se inscintieza, că armata paraguana in 11 dec. la Villet'a fu nimicita cu totul, lasandu 3000 captivi. Numai generalul Lopez potu scapă cu 200 feclor. Armata plăti pre fluviu in susu pentru a blocadă Assumption-ulu. Resbelulu se privesce ca terminat.

Viena, 15 ian. In siedint'a de adi a senatului imperialu s'u presintatul interpellatiunea urmatorie: Ministeriul de cultu si justitia in cau'a continuă-rei functiunei tribunalelor matrimoniali besericesci; ministeriul de comerciu in cau'a inpedecării co-merciului prin curtile necorespondiente ale căiloru ferate; intregul ministeriu pentru înființarea unui tribunalu administrativu.

Ministrul Taaffe respunde detaiatu la interpe-latiunea referitorie la Dalmatia, dîndu in urma: Deca dorintile Ungariei si ale Croatiei voru veni la tapet, guvernulu va purcede d'in punctulu de vedere alu legilor fundamentali de statu, conformu acestoru-a Dalmatia in fapta se afla in acele-si relatiuni si cu Cislaitania.

Ministrul cultelor respunde la interpellatiunea in cau'a seminariului si gimnasiului d'in Kremsier. Elu va observă cu strictetia principiulu, că semi-nariele si gimnasiale, cari nu voru coresponde legilorloru despre publicitate, se voru privi ca institute private.

Ministrul justitiei respunde la interpellatiunea facuta in cau'a presintarei unui codu penalu militariu. — Guvernulu impedeceau de unele greutăți in sesiunca presinte nu potè presinta regulamentul penalu pentru armata; in se va presinta, inca in decursulu sesiunei presinti, proiecte de lege pentru straformările, ce voru fi a se mediloc in proce-lură p.nala militara. — Ordinea dîlei e: proiectulu de lege despre convențiunea postală, inchisata cu Romania, care se primește fără a fi discutat.

Proprietariu, redactoru responditoru si editoriu: ALEXANDRU ROMANU.